

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdekben.

Kibontakozás?

A magyar parlament fejlesztendő óta csak légvárakat épít. Ezeknek a légváraknak a sáncaiból védi a maga alkotmányát.

Nem mondjuk, hogy azok a légvárak nem szépek, hogy nem valamennyiünk lelkéből vannak építve. De hát — sajnos! csak légvárak!

De élni még ebben a helyzetben is kell. Élni az öngyilkosság helyett. És mivel élni akarunk, el kell fogadni azt a legjobb életet, ami talán még kínálkozik számunkra.

Justh Gyulával, úgy látszik, számot vet a nemzet.

A nemzet képviselőinek komolyabb része a fejének a falbaverése helyett komoly programot készít s ennek a határai között keresi a kibontakozást. A két napi miniszteri tanácskozás eredménye — a mint a beavatottak jelzik — a következő:

A közös és állami költségvetések, illetve indemnitások mielőbbi megszerzésén kívül (amit természetesen e két költségvetés szabályszerű benyújtása kell, hogy megelőzzön) benne van a választási reform, az annexió és költségeinek, valamint a dreadnoughtok megszüntetése, egy hosszabb bankprovizórium és alkalmasint a a képviselőházi szabályok teljes revíziója. A terv realizálásának alapfeltétele pedig a függetlenségi párti belügyek sürgős rendezése.

Chicago.

— A Fejérmegyei Napló eredeti tárcája. —

Egy azonban mindenütt megvan már: a villamos vasút. Ez mindenütt az első, hogy 5 centért a legszegényebb munkás se találja távolabb egy óránál Chicagó szívéét. A villamos után következnek a gáz és vízvezetékek, aztán építik a gyalogutakat és végül a kocsit. A villamos régen csilingel már, körülötte pedig csak egy-két faviskó szegénykezik a nagy világáros nevével. Egy, két esztendő alatt azonban minden más lesz, a mikor a faviskók eltűnnek és a helyüket paloták foglalják el.

Mindebből eleget láttam a magam közvetlen tapasztalatai alapján.

Mikor Chicagóba értem, a levél eltévedése folytán a vasutnál nem várt senki. Egyedül álltam egy 3 milliós város kellő közepén, nem tudva, hogy a magyar plebánost észak felé, vagy dél felé keressem-e s angol nyelvből csak annyit tudva, hogy semmiesetre sem értenek meg, ha úgy mondom ki a szokat, a hogyan egy becsületes,

A készítmények felvétele, az önálló bank kikapcsolásának ellenértékül garanciák és engedmények a gazdasági téren (erre különös súlyt fektet Kossuth és ezt nelegen honorálja a kormány többi tagja), az 1917-ben életbe lép tetendő külön vámterület előmunkálatai, katonai engedmények a néhai kilences bizottság programjának keretében, a nemzetiségi kérdés másuemi kezelése.

Ezek volnának azok a feltételek, a melyeket a volt ministerium a király elé fog terjeszteni. Nem minden, de mégis valami.

Talán remélhetünk még.

Tisza István beszéde és még valami.

Levél Vass József dr. barátomhoz.

Kedves barátom!

Igen okos és nagyon időszerű dolgot cselekedtél, mikor a Fejérmegyei Ujlap mult hó 27-ediki számában azt a kínos kérdést boncolgattad: A vallásos életnek melyik veszedelme jellemzi korunkat?

Megvallom, a német és osztrák katolikus vezérek valamennyi — cikkekben leközölt — nyilatkozata közül a legfrappansabbnak és legigazabbnak találtam Silva Tarouca gróf mondatát, ki azt hiszi, hogy minden gyévaságunknak, gerinctelenségünknek, nemtörődömségünknek oka

az, hogy katolikus intelligenciánk nem ismeri vallását, nem tudja a katekizmust.

Azóta már — előttem és mások előtt is — felvetted a kérdést: miként lehetne ezen a nagy, veszedelmes bajunkon segíteni? Megpendítetted a Bécsben, Németországban oly annyira bevált vállástmagyarozó konferenciák gondolatát, de én rögtön kijelentettem, hogy ezeknek — véleményem szerint — alig lenne publikuma.

Pedig ezen a bajon, mindnyájan érezzük, akárhogyan, de segíteni kell. Vallásában járatlan intelligenciával semmire sem megyünk. Hiába itt Katholikus Kör, Népszövetség, Szövetkezet, keresztény szociáлизmus, néppárt, hiába minden; politikában, társadalomban, anyagi téren nem védünk meg semmit, s abból, ami már elveszett, nem szerzünk vissza semmit, míg vezető osztályunk katolikus hitét meg nem tanulja, át nem éli.

Gondolom, csodálkozol azon, hogy itt és most szölok hozzád e tárgyról. Megmondom miért teszem ezt. Az oka nyilvánvaló. Az alkalmat pedig megadta Tisza István legutóbbi beszéde. Intelligens katolikus helyről hívták fel figyelmeimet s kérték felőle véleményemet. Nem kertelem. Nyíltan bevallottam, hogy szerencsétlenebb, a Mohamed levegőben lógó koporsójához hasonlóbb, a dodonai jóda homályos kijelentéseire jobban emlékeztető beszédet keveset olvastam.

A gróf ur míg egyrészt nagy önértettel mutat rá „a reformáció hatalmas munkájára

egyenes lelkű magyar ember az irás betűit ajkára veszi. Nyenkor a magyar ember nem tehet okosabbat, minthogy leírja a betűket, (legjobb persze, ha nyomtatásban is bemutathatja) s megmutatja a legközelebbi rendőrnök. Persze akadt egy becsületes ember (Amerikában nagyon kell félni a becsületes jóakaróktól), egy bérkocsis személyében, aki elvitt vagy 300 lépésre, a vasuti állomásig — 1 dollárért (5 kor.), kieszelte, hogy merre kell mennem, aztán magamra hagyott. Az idő mult s szép lassan beesteledett. Felültem a vonatra s magyarul, németül és latinul — valami eszembe jutott az olaszból és franciából is — szájába rágta az angliának, hogy hova akarok menni. Persze megértett. Egyik negyedóra mult a másik után, a villamosunk örülten vágatott, én integettem a kalauznak, de az állhatatosan rázta a fejét, hogy a boldogító igen még messze van. Velem szemben egy amerikai ábrázatu talián tilt (annak néztem, mert határtalan gazemberség villogott ki a feketé szeméből.) Én ránéztem, ő rámnézett s a szó szoros értelmében megígéztet. Megálltunk már vagy 20 állomásnál, de a kőtnivaló nem akart kiszállani. Az éj egészen leszállott már. No,

gondoltam — ehhez még ma lesz szerencsém. Egy ember azonban csak egy ember — füztem tovább a gondolataimat — én pedig Magyarországból való vagyok s nem macskán neveltek, miut a taliánokat. Életemben először bántam, hogy bokszolni nem tanultam. De eszembe jutott a dzsiu-dzsiu, a bicskám, meg a jó Isten! Végre egy órai rohanás után megérkezünk. Az első megkönnyebbülés az volt, hogy a talián — a gazember bizonyosan a „fekete kéz“ titkos társaság tagja lehetett — nem szállt ki. De a mint kiszálltam — előttem állott a sötét éjszaka.

Itt nem használ se a gimnáziumi, se az egyetemi tudomány, hanem nekiálltam és kerestem magamnak egy németet, a ki megmagyarázta, hogy ne jobbra, hanem balra menjek. Körülöttem nagy nádas és sásos terület volt s minden 1000 lépésre egy-egy villamos ivlámpa hirdette az amerikai fényeséget. Baktattam tovább, míg hosszas keresés után egy másik németet találtam, aztán egy böcsületes ábrázatu akadtam. Rögtön megismertem, hogy magyar s megszólítottam. Erdélyből való kovácslegény volt s mivel ő maga is szokta látogatni a chicagói

Sövegjártó János

vászon kereskedése

Székesfehérvár, Barátok épülete.

Nagy választék ág- és asztalneműekben, színes és fehér barchetok stb.

olcsó, szabott árak mellett.

Mai lapunk 6 oldal.

00000617

mellyel a lelkeket a középkori merev dogmatizmus rablóságaiól kiszabadította, másrészt beszél a legszárabb, leglogikusabb tudományok, a matematikának az emberi ész előtt örökké homályos dogmáiról, védelmezi a minden pozitív vallás dogmáját, képező „Isten-létet”, „lélek halhatatlanságát”, „túlvilági életet”, stb. a materializmussal szemben s tisztelettel mutat rá a keresztény vallások annyi dogmát tartalmazó szent könyvére, a bibliára.

Az eszmecsere folyamán szó szót követett s én — hangsúlyozom: *intelligens katolikus szájából* — voltam kénytelen hallani, hogy a dogmákat mi, a katolikus egyház, csináltuk a sötét középkorban, hogy ezek közül akárhányat ma hirdetni és tanítani képtelenség, hogy legjobb ezeket nem feszegetni, nem boncolgatni, róluk nem gondolkodni, hanem csak hinni, hinni, ne hogy — itt, tudom, mosolyogni fogsz — vétekezék az ember.

Lásd, kedves Barátom, így tanítja meg valóságáról beszélni a katolikus intelligenciát a református Tisza István az ő meg nem értett, sőt meg sem érthető beszédével! Azt értem, hogy a protestánsokat ez a beszéd elragadta, elvégre is Tisza István gróf az ő — és pedig szíves — emberük. Azon sem csodálkozom (amiről szintén hallottam), hogy a zsidóság tapsol ennek a jóformán minden pozitív vallást, főleg a kereszténységet alapelveiben támadó beszédnek. De hogy katolikus emberek úgy bámuljanak e beszéd után Tisza István grófra, mint egy villamos reflektorra, mely, ime, most egyszerre ragyogó fényvel világít bele sok sötét fejbe, sok homályos kérdésbe s főleg és mindenképpen abba a bizonyos — nem egyszer emlegetett — sötét középkorba: ez oly tünet, melyet eléggé siratnunk nem lehet.

Pedig ne csodálkozzunk ezen. Igaza van gróf Taroucanak: intelligenciánk nem ismeri a katekizmust. S én ezért nem dobok rá nyolc. Mint egy kiváló kath. főgimn. növendéke nyolc év alatt huszonegyszer vittem haza jeles hitanyagot az érteletombban, de gondolom, nem vádolsz nagyítással,

magyar templomot, szívesen elvezetett az egy-két háztól, de még mindig sok sástól és nádtól körülvett kétemeletes faházhoz, a melynek az alsó kondignációja iskola volna, a középső a pap lakása, a második emelet pedig a templom.

Persze a szívélyes magyaros fogadás mindent elfelejtett, aztán pedig az a körülmény, hogy a Chicagoba jövő magyar papoknak rendesen ez a sorsuk. Így járt Farkas László, a jelenlegi plebános, a ki karácsony délutánján érkezett az enyémhez szakasztottan hasonló körülmények között farkasordító hideg lakásba. S még inkább így jött ide Grósz Ferenc barátom, a mostani pert-amboyi plebános 4 év előtt, a ki szintén este érkezett oda s mikor a villamosról le szállt, nem látott maga előtt se házat, se kunyhót, se egyebet, mint egy igen nagy nádaserdőt, a mely titokzatosan susogta, hogy jobb volna most otthon Magyarországon az akácfalombos kis faluban, mint itt a nádas közepén. Mert ámbár büszkén írhatja a címei közé, hogy ő Chicagonak, a világ egyik legnagyobb városának magyar plebánosa, de a plebániából nincs meg még semmi egyéb, mint néhány ezer magyar ember, akik azonban akkora területen vannak szét szórva, mint Esztergommege. S az én atyámfia annyit tudott gondolni mint én, de nem ijedt meg (meg ugyan én se ijednék, hanem inkább nem mennék Amerikába), vállalta az apostoli munkát. Sárban, hóban, jégben addig járt a magyarok nyakára, addig látogatta a sziveket, a mig összegyűjtötte őket. Megvették a telket, felesztendő alatt

ha elárulom, hogy csak a szemináriumban kezdem tisztába jönni hitünk legelemből, legsarkalatosabb tanaival, az Oltárszentséggel, a pápasággal stb. S az idej lelkigyakorlatainkon a jó Bíró páter ugyanezt mondotta önmagáról. Három áldottlelkű hittanáróm a föld alatt van, Istenments, hogy emlétküket sérteni akarjam. Az idők szelleme volt az, mely mintegy sűrű köd tülte meg ama szerencsétlen helvenn, nyolcvanas évek tanárainak-tanítványainak fejét, hogy látván ne lássanak, hallván, ne értsenek.

Hála Istennek, azok az idők elmúltak. De a hatásukat mi látjuk és nyögjük. A magyar katolikus intelligencia azért jár a templomba tolettet mutogatni és nézni, beszélgetni és nevetgélni, azért félti még gyermekeit is a mélyebb vallásos lendülettől, azért hoz se hideg se meleg határozatokat a hajduk szekularizáló javaslatá ellen, azért nem olvassa, pártolja, azért tartja elfogultnak a katolikus sajtót, azért nem gyónik, azért nem bójtöl, azért nem hallgat predikációt, s azért éget tömjént Tisza István se hideg-se meleg beszédének, mert nem ismeri a katekizmust.

Ez az oka annak is, hogy aki a mai magyar intelligenciából öntudatosan, hitből él, valóságát gyakorolja s főleg: *egyházért, tenni, dolgozni, áldozatot hozni is kész, az néhány, — papi nevelő által az életbe beállított — mágnáson kívül csaknem kivétel nélkül* vagy paprokon vagy pár évet szemináriumban töltött vagy anyagi érdekszállakkal van fűzve az egyházhoz.

S szomoruan valom be erős meggyőződésemet, hogy mi ezeken a szerencsétlen állapotokon egyhamar nem tudunk segíteni. Intelligenciánk szinte fél a felvilágosítástól.

Azért ismétlem: azt hiszem, hogy — ha vallása megtanulásáról van szó — még szent Pált sem halgatja meg.

Fogadd meg azért a jó tanácsomat, melyet a multkor adtam. Gyűjtsd össze magad körül az intelligens ifjúságnak azt a részét, mely hallgat a jó szóra, mert már más idők levögjéte szívja. Ezeket gyűrd át erős meggyőződéssé, gerinces modern hívőkke, kik megértik, hogy a mi hitünk nem a

főlépítették az iskolát, plebániát ét tetejébe az Istenházat s azóta Chicagoban is dicsérik a magyarok nyilvánosan Isten. Közel van hozzája a kálvinista templom is — mert hát az a hely körülbelül a magyarság lakta területnek a középpontján fekszik s így most két templomból száll az ég felé az Isten dicséreté s a sóhaj, hogy Isten áldd meg a magyart.

Egy kissé talán a kelleténél is hosszabbabban időztem e tárgyánál, de csak azért tettem, hogy a magyar ember helyzetét Amerikában jellemezzen. Hogy azt ne gondolja valahogyan valaki, hogy fenéki tejfől minden, a mit a magyar ember Amerikáról hall s a mit a keserőségeiket takargató magyarok hazafelé írnak az ithoniak vadítására. A mit én Chicagoban tapasztaltam, azt tapasztalja más is, jóformán minden magyar ember. Az angol nyelv nem ismerése, a töretlen utak, az idegen emberek, a kiknek jó része nemcsak kelleetlenül, de kellemetlenkedve fogadja az embert, a csuszás-mászás, könyörgés az alacsony intelligenciánál, sokszor koplalás, még többször a szegyenkezés, könnyek, keserves, zokogó vágy a honi föld után, aztán pedig a munka, a test-lelket őrölő fáradtság — mindez bőven kijut a magyar embernek Amerikában.

Az is igaz, a mit a városok külső képeről lefestettem. Az irány meg van, de a rendezettség ugyanacsak nem szabad keresni. Így van ez minden városnál, a mely haladását a közel jövőben reményli. New Yorknál irtam, hogy szeméttől építik a városok fundamentumát. A mint nem idegen-

középkor ócskavaskereskedőtől reánk maradt lomtar, hanem objective igazság, subjective pedig egy *rationabile obsequium*, melyet egy Newton vagy Pasteur sem tartott magára meg-alázónak.

Ezt próbáld meg; azt hiszem, ez, mint másutt sikerült, nálunk is menni fog.

Egyebekben pedig neveljük az ifjúságot. Én és munkám osztályosai az iskolában, hogy becsületes, értelmes hívő katolikus emberek legyenek; Ti ott abban a nemcsak terjedelme, de hivatása szerint is nagy házban, hogy szeressék egykor az iskolát, a jövő nemzedékét, hogy tanítsanak sok öntudattal, modern, széles látókörrel, sok szeretettel, lelkesedéssel és odaadással; mert ha még egy olyan nemzedék nő fel hazánkban, mint a mostani, bizony mondom, az iskolából is kidobnak bennünket.

Dornis István.

UJDONSÁGOK.

CZIRÁKY ANTALNÉ GRÓFNÉ
SZÜL. KEGLEVICH RÓZSA GRÓFNŐ
1849—1909.

Egy nagy, nemes lélek szállott el az élok meleg szeretetéből a halál rideg birodalmába. Maga után a fájó szeretetet a mérhellen gyászt, a zokogó fájdalmat hagyta csupán. Egy asszony, a kiről méltán elmondhatjuk az Irással, hogy erős asszony volt, nagy asszony volt a jó gyakorlatában, a kinek mása nem volt messze határon, a kiből mélyeséges bizalma volt az ő férjjeiről, a ki nem lehet eléggé meggyászolni, érdem szerint megsirítani. A ki ismerte, csak szépet, csak jót mond felőle s a ki — ámbár gyermeke nem volt — az árvák végtelen sokaságát hagyta maga után. Tudjuk és érezzük, hogy Cziráky Antal gróf nagy gyászában osztozik egész Fejérmegye lakossága.

kednek a szeméttől ott, ép úgy bőki mindez a szemünket egyebet. Végigjártam vagy 20 várost s a külvárosokban vagy mondjuk így: a magyaroklakta területeken így találtam ezt mindenütt. Rossz fazekek, a melyeket esztendőkkel ezeltől dobtak ki, törött tányérok, melyeket Isten tudja mikor vágta szeretettel egymás koponyájához, házi szemét, döglött macska, békés nyugalomban pihennek egymás mellett. A hatóság részéről nem háborgatja senki, az ottlakóknak pedig nem ment el a jó dolguk, hogy a város dolgát maguk végezzék.

S ha benn vagyok a külvárosok leírásában, elmondok egyetmást amerikai házakról is.

Amerikában nem kőből, nem is téglából, még kevésbé vályogból építik a házat, hanem végesvéig mindenütt az országban egészen fából. Kivétel csak a nagyobb urak háza s a középületek képeznek, szóval azok, a hol több a pénz s a tűzbiztonságra nagyobb súlyt fektetnek. Ezzel azonban ne tessék azt hinni, mintha a fából nem lehetne szép, nagyon szép, izléses, kedves lakásokat építeni. Sőt!

Ha valaki építeni akar, megbeszéli a dolgot az építőmesterrel a ki a tervek jóváhagyása után — persze a hatóság nem avatkozik a dologba — egy hét alatt fölépíti és kulcsra átadja a házat. Az anyaga egy csomó léc és deszka, azután pedig egy zsák szög. Ez kell legtöbb. Az alapot rendszeren kőből építik ezután gyorsan össze- szövelik a külső vázat, mindenütt vigyázva, hogy valahogyan fölösleges tapazarlást vég-

A mindenható Isten nagyon szerette őt, sok öröme mellett, sok fájdalmat is rótt reája, hogy nagyon fényessé tegye „nyennei koronáját, a mellyel őt felékesíteni kívánja.

Megnyugsunk a bölcs isteni rendelkezésben s megköszönjük, hogy ennyi évig nekünk adta őt. Áldjuk emléket s buzgó szívvel kérjük az Istent, hogy az Ő örök világsága fényeskedjék neki.

Czirák Antáné grófné, Keglevich Gyula gróf és Orczy Georgina báróné leánya Heves-megyében, Pétervároson született. Leánykorában a pesti főúri körök ünnepeit szerpsége volt.

A gróf első nejével Eszterházy Alexia grófnővel közeli rokonságban volt s annak még életében kifejezett óhaja szerint lett neje 1884-ben Czirák grófnak s anyjuk helyett anyja (három kis árvának: a 10 éves Margit grófnőnek (jelenleg Eszterházy Miklósné hercegné), a 8 éves Lászlónak (átasé a vatikáni követségénél Romában) és a 3 éves Máriának (jelenleg Eszterházy Pálné grófné) Igazi édesanyjuk lett gyermekeinek, a kik az utolsó pillanatig kölcsönös szeretettel és mély séges ragaszkodással viseltettek a jó anya iránt s különösen betegsége utolsó idejében egyáltalán nem is hagyták el.

Vallásos, nemes lelkéről sok jó cselekedteiről köteteket lehetne összeírni. Ezek megőrzik szép emléket a jók szívében.

Betegsége, a rák, 3 év előtt kezdődött. Akkor Réczey dr. sanatoriumában megoperálták. A baj azonban tovább lappangott s az idén gonosz erővel kezdte meg romboló munkáját. Hónapok óta alá volt már írva a halálos ítélete, a mit a nagybeteg tudott s csodálatos megnyugvással, Istenbe vetett bizalommal viselt. A múlt hetekben Budapestre szállították, a hol az Eszterházy hercegi palotában tegnap csendesen elhunyt.

Haláláról a következő gyászjelentést kaptuk:

Czirák és dénesfalvi Czirák Antal csász. kir. kamarás, v. b. t. t., a maga, valamint gyermekei: Margit, férjezett Eszterházy Miklósné hercegné, csillagkeresztes- és palotahölgy, László, csász. és kir. kamarás, követségi attasé, tartalé-

kos huszárfőhadnagy, Mária, férj. gróf Eszterházy Pálné, valamint vejei, Eszterházy Miklós herceg, csász. és kir. kamarás, valóságos belső titkos tanácsos, az aranyruzsos-rend lovagja, tartalékos csász. és kir. huszárfőhadnagy és Eszterházy Pál gróf, csász. és kir. kamarás, és tartalékos csász. és kir. huszárfőhadnagy, ugy az összes rokonság nevében is megtört szívvel jelentik, hogy főúri szeretettel hívese, a legjobb anyja és rokon, cifáki és dénesfalvi Czirák Antáné grófné, született Keglevich Róza grófné, csillagkeresztes- és palotahölgy a halálodokli szentségének ismételt fölvétele után, ez évi november hónap 5-én példás életének 59 ik, legboldogabb házasságának 25-ik évében jobblétre szenderült. A megboldogult hült tetemei a római katolikus szertartás szerint vasárnap, e hónap 7-én délután 3 órakor fogják a gyászházban (Vár. Tárnok-utca 7. szám alatt) becsonteltetni és Börgöndön hűtőn, e hónap 8-án délelőtt 11 órakor újabb becsontelés után a családi sírboltba örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szentmise-áldozat kedden e hónap 9-én délelőtt tíz órakor a budavári koronázó Mátyás-templomban, azonkívül az összes kegyuri templomokban a Mindenhatónak bemutattni.

— **Lóskay Gábor** altábornagy az új kerületi parancsnok csütörtökön érkezett városunkba. A vasuton a honvédtisztikar teljes díszben várta s kölcsönös üdvözlések után a kivonult tisztet a megérkezett kerületi parancsnok kíséretében a tisztipavilonba hajtottak. Tegnap voltak a tisztibemutatók. Az új kerületi parancsnok már is tanúságot tettek arról az urivalériáról, a katonaság baráti szolidaritásának ápolásáról, amelynek híre őt megelőzte s amely őt olyan előkelő jellemzi, csütörtökön este a honvéd tisztikarnak a Magyar Király szállodában pazar fényű társasvacsorát rendezett.

— **Az Oltáregylet** havi szent miséjét f. hó 7-én vasárnap reggel 8 órakor tartja a szemináriumi templomban.

— **Szent Imre-ünnepély.** Folyó hó 24-én lélekemelő ünnepély keretében adózott a főgimnázium ifjúság Szent Imre herceg emlékének. Az iskola dísztermét zsufolóság megtöltöz közönség élvözettel hallgatta végig a „gazdag műsort s

többször zajos elismeréssel adózott a szép előadásért.

Az ifjúsági énekar nagy precizitással adta elő a „Porici néma” c. dalmű himnuszát: Ulfina Bernáth Lajos VII. oszt. tanuló Mészáros Amand ez alkalomra írt „Szent Imre emlékére” c. költeményét szavalta el nagy hatással! Szölgvény Ferenc a budapesti Ferenc József-intézet igazgatója szép ünnepi beszédet mondott. Majd az ifjúság „Ünnepelés szent Imre alatt” c. párbeszédes költemény adta elő nagy hatással. Molnár István VIII. osztály tanuló „Szent Imre látomása” című melodramát szavalta el igen szépen, a kíséretet Lauschmann László, Székely Gábor és Galambos István látták el nagy sikerrel. Végül a „Fejéregyház menedékhelye” című 2 felvonásos színdarab került előadásra. Szereplői közül Szabó István és Mészáros Gyula tünnek ki szép előadásukkal. Az ünnepély sikere Vargha Damján, Kolb Ciprián és Nánessy Medárd tanárok érdeme, kik a számok bemutatása körül szép eredménnyel fáradoztak.

A **főreáliskola** kath. ifjúsága is megülte sz. Imre ünnepét. 5-én délelőtt tartottak iskolai ünnepet sz. Imre tiszteletére, amelyen **Hasslinger József** tanár tartott lelkes előadást sz. Imre életének nagy tanulságairól.

— **Varrás és kézimunkatanfolyam.** Nemes szocialis érzékéről tesz tanúságot Zichy Rafaele grófné, aki Sárszentmihályon a tél folyamára a nép között nemes áldozatkészséggel varró-és kézimunkatanfolyamot rendezett be. A nagylelkű grófi család szocialis működése a nép jótétében máris gyümölcsöző lett, ez újabb intézkedés szintén hozzájárul ahhoz, hogy a község lakosait szocialis szellemben és érzésben nevelje. A varró-és kézimunkatanfolyam eszméjének kivételül a nemes grófné Székely Gyula a grófi család praktikus értékű házi lelkesére bízta, aki megtette a szükséges előkészületeket. Már eddig több mint 20 jelentkező akadt a tanfolyamra, amelynek az a hivatása, hogy míg egyrészt a varrásban, kézimunkában kiképezze a nép leányait, másrészt új kereseti forrást adjon a nép kezébe. A varró iskola termelt munkáját a legelőnyösebben lehet értékesítéshez juttatni. Tanítónőről, megfelelő helyiségről és eszközökről a grófné fog gondoskodni. A tanfolyam a jövősebb idők beállításáig már most kezdetét veszi.

be ne vigyenek. A fal mindenütt kettős, kettő közt csak egy kis arasznyi rés van, amelyben az élükre állított lécek elférnek. A külső deszka falak belső felére mindenütt még erős papírlapokat is ragasztanak, hogy a hideg beáramlását lehetőleg megakadályozzák. Abban a belső résben vannak még elhelyezve a különböző csövek, a melyek az egész házat keresztül-kasul járják: a gázcsövek a főzéshez, a melegítőcsövek a fűtéshez, a meleg víz, hideg víz csövei a főzéshez, mosáshoz, fürdéshez, itt vannak elhelyezve a villanyvilágítás huzaljai. Persze e mellett akad hely bőven a különféle házi férgenek is, a melyek szintén szeretik a száraz, meleg és kényelmes otthont. A házak, különösen a már kissé kényelmesebb úri házak rendszeren központi fűtéssel vannak ellátva, a melyet a pincéből kezelnek, a tél elején megrakják s a nyár beköszöntéig nem is engedik kialudni. Ez fűti az egész házat, az összes szobákat, folyosókat s mellékhelyiségeket. Az amerikaiak szerint a faház legalább is van olyan hidegálló, mint a kőház. Igaz, hogy ha az ember lép egyet, az egész házból hallják, mert egyszerű roppan az egész ház, mint a rámás csizma. Ha azonban szélvihar, ciklon, talál kiütni, a melyhez hasonlókat nem egyszer olvasunk az amerikai hírek között; akkor a háznak nemcsak a tetejét hordja le, hanem öljbe kapja az egészet s viszi a másik határba. A szögek ugyanis úgy össze tartják az egész alkotmányt, hogy egyik a másiktól elválaszthatatlan. Viszont ennek a könnyűségnek meg-

van az az óriási előnye is, hogy az egész könnyen odább toltatható — a hogy az amerikaiak mondan szokták: muffolható. Nem egyszer láttam, hogy egy ház alá gömbölyű gerendákat raktak s úgy tolták arább, mint a gyerek kocsi. Akárhány ház ébred arra a kellemes tapasztalatra, hogy ma a 92-dik utcában lakják s holnap a 120-dik utcában ébred fel.

A faházak építése másrészt Amerika örületesen gyors haladásának eszköze is. A mi 100 esztendő házáinkra nehéz kimondani a halálos szentenciát s a gazda százszor megvakarja előbb a fületövét, minthogy a költséges építkezésbe belevágjon. Amerikában a házak életkora legfeljebb 50 esztendő. New-Yorkban ez a törvényben biztosított életkor, a mely után az öreg köteles helyet adni a fiatalabbnak, amely bizonyára hatalmasabb s magasabb legény lesz az elaggott elődjénél. Az öreg házat a gazdája eladja s eltolják 50 utcával odébb, ahol a külváros lakásai közt talán még imponálni és hódítani is fog. Így születnek újra a városok s a haladáshoz mérten mindig szebb, mindig fejlődő város.

A lakások beosztása az angol szokást követi. Lénn a bejárat mellett van a szalon, ahol a ház ura a vendégeket fogadja, aztán az iroda, majd közelebb a konyhahelyiségekhez az ebédlő. Az emeleten vannak a család belső termei, a hálószobák, a gyermekszobák, fürdőszoba stb., amelyet idegen ember tekintete nem érint, szóval angol szokás szerint: a családi szentély. Egy-egy

középosztályú ember lakása 8—10—12 szobából áll. A szobák nem nagyok, nem magasak, de mindenestre kényelmesek.

A faházaknak azonban megvan az az óriási hátrányuk, hogy könnyen lesznek a tűz martalécai. Ha a munkás elme gyazul, sohase tudja, hogy este, ha hazatér, nem-e egy marok hamura fog leülni, amely egykori vagyona, pénze, mindene helyett megmaradt. Itthon elég poetikusan írják le az ujságok a kormos falakat s az ég felé meredő kéményeket. Amerikában annyira gyakori a tűzvész, hogy szinte nem is szenzáció már. Magam, ha hirtelenében összeszámítom, legalább féltucat tűzet láttam. De viszont az is bizonyos, hogy a tűzoltás intézménye sehol a világon nincs oly tökéletes, mint épen Amerikában. Perth-Amboyban, ahol mint a a fehérvári tűzoltó testület nem tudom milyen tagját mutattak be, bemutatták a kivonulást. Amikor a tűzjelző-állomásról tűzet jelentenek, egy villanyos csangó megszólal a lovak fejé mellett. Ezt a jelet annyira ismerik már, a lovak, hogy az első pillanatban előre futnak a kocsihoz a rud mellé. A szerszám föléjük van akasztva, azt csak meg kell mozdítani, rájuk hull, egy csattal elöl összekapcsolják s a jelzéstől számítva 15 másodperc alatt rohannak a partipák, mint a szélvihar a veszedelem színhelyére.

(Folyt. köv.)

— **Athelyezés.** Kapcza Ilona szolnoki áll. gazdasági szaktanítóno hasonló minőségben a székesfehérvári népiszkolához helyeztetett át.

— **Mentők munkája az 1909 évi október havi működéséről.** Első segítséget nyújtott 94 esetben a következő esetekben: Sérülések. 83. Belső bajok 9. Egyéb bajok 1. Öngyilkosság 1. Ezenkívül igénybe vétetett 12 esetben és pedig: Betégek szállítása 4. Elmebetegek szállítása 2. Hullá szállítás 6. Mozgóórság 15 esetben: Színházban 1. Tűzesetnél és egyéb helyütt 10. Tanóra 1. Az 1909 évi október havi összműködés 121 esetben. Az 1909. évben 1467 esetben; főnállása óta 1471 esetben működöttünk közre.

— **Gazdasági tudósító.** A földmiveltügyi miniszter Széll Lajos székely gazdasági intézőt a székesfehérvári járásra nézve a gazdasági tudósítót útszöggel bizta meg.

— **Közyülés a városnál.** A Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósága folyó évi november hó 8-án délután 3 órakor a városház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, mely tárgysorozat a következő: A vízvezetési mély furású kutak vállalatba adása. — A házipénztári szükségletekre 12633 korona póthitel megszavazása. — Az országos vásárok napjainak megállapítása. — A kereskedelemügyi m. kir. miniszter az ipariszkolai tanonc ötlion: évi 4000 korona államsegélyt kiutalja. — A házi tanfolyam államsegélye. — A fontházbeli bolthelyiségek bérléte. — Szabolcs-vármegye felirata a képviselőházhoz, hogy az aradi vártnak veszthelyének megszerzéséről. — A város nagysósi földjeinek haszonbérbe adása. — Knittelhoffer Ferenc, Wollner János, Kovács József telekeldarabolási kérelme. — Pénztárátadási jegyzőkönyv. — Közoktatásügyi miniszter a székesfehérvári izr. vallástudóságnak iskoláinak államsegély iránti kérvényét elutasítja. — Polgármester beérjeszti Reé István rendőrfőkapitány elleni vizsgálat ügyében felmentő határozatát.

— **Labdarugás.** Vasárnap a Kóbányai Torna Egylet ellen az Sz. T. C. a következő összeállításban játszik: Tóth, Ferenczy, Nyilas, Hátszegi, Krausz, Matteszy, Terebeny, Molnár, Járossy, Pessel, Wertheim. — Kezdeté 3 órakor, helyárat a rendesek.

— **A színészek.** Thalia temploma az idén újból korábban benépesült. Megjönnek a színészek. A szükség nem készletli őket, de mégis megjönnek, s tényezői lesznek téli szórakozásainknak. A színészen különben az eddigi kilátások szerint nem sokkal lesz rövidebb mint a tavalyi. Hír szerint már folyó hó 11-én ránk köszöntenek a színházi esték s tartanak a jövő év husvétjeig. Az előleges színházi jelentés már holnap napvilágot lát. A társulat különben csekély kivétellel a régi. A változás hír szerint nem jelent föltétlen hanyatlást.

— **Öngyilkossági kísérlet az aggintezetben.** Ne gondolja senki, hogy az nagy sárga ház a melybe kicsi, összetöporódott sárga ráncu anyókák és bácsik keresik a nyugalmat s utána a sirt, ne gondolja senki, az nagy ház azenzációnk nélkül él. Ó nem! Az élet munkálkodik, rezeg még a napnyugtakor is. Vannak békességes jólelkűek közöttük, a kik boldogan húzódnak meg a meleg tisztá szobácska sarkában és olvasójukat biztossalva reménykedve várják a jó isten örök kegyelmét. De vannak a kik a nyelvpörgetés ékes tudományával öregedtek meg s a nagy pinésben az összes energiájuk anyelv körül összpontosul. Ezek valóságos meteorológiai viharcsóimók; a kik körül ha villámcsapás nem látszik is, de a mennydörgés állandóan hallatszik. Vannak a kik szenzációnkban utaztak ifju éveikben s ettől most so tudnak elszakadni. Ilyen szenzációnk remekelt tegnap este egy ócska amázon. Hosszas készülődés és erőlyes kijelentések után, (hogy az eset egészen istylszerű legyen) elvonnak a nagy sárga ház legitalosabb helyére s egy záneggel felkötötte magát az ajtósarokra. Jávában csakokolt már; öltögette a nyelvet, és vián rugdalózott; a mikor a jószívű barátok észrevették a hirtozatos hangzavar közepette egy rozsdás bicikával lenyesték a madzagot, s az örökkevalóság révpártjáról visszazsallították az illatos földgombócra. A neve Herendi Istvánné, szül. Gregor Mária Erdékes maga az ok is, a mely az öreg 80 közül botorkáló anyóknak a

LEGJOBB CIPŐTISZTÍTÓSZER

mely a legpompásabb fényt adja és a bőrt tartóssá teszi, NIGRIN egészség szempontból melegen ajánlható, mert NIGRIN folytonos használatánál is a bőrt legmentesebb el nem zárja, úgy hogy a láb kiparolását nem akadályozza.

ST. FERNOLENDT, Bécs
cs. és kir. udvari szállító

Mindenütt kapható!

végzetes madzagot a kezébe nyomta. Volt neki valamikor egy szőlleje. Ezt ráiratta a kedves leányára, a ki most ápolónő az aggintezetben. A kedves leánya gyümölcsöt, ezt-azt szokott hazahozni a szőlőtől s az öregasszony szerint mindenkinek adott belőle csak neki nem. Ez aztán annyira felstimmelte az öregasszonyt, hogy a végzetes madzaggal ünnepelesen felkötötte magát. Tehát a végeredményben: **egy almáért.**

Hát ilyenért is történnek manapság öngyilkossági kísérletek olyanok között, a kiknek más dolguk és más bajuk nincs.

Hogy az aggintezetnek ez a szecziója teljesen felidulta az öregek nyugalmát, természetes.

Felülfizetések a ciszterci r. főgimn. szent Imre-ünnepe: Saára Gyula dr. polgármester ur 10 korona, Platz Bonifác dr. ny. főigazgató ur 10 korona, Szögényi Marich Julia 2 korona, Németh János ur 1 korona, A. B. 1 korona, N. N. 1 korona. E kegyes adományokért köszönetét fejezi ki az Igazgatóság.

A kis gyermek ELPUSZTUL?

Adjon neki **SCOTT-féle csukamájolaj Emulsiót** és örömmel fogja tapasztalni, hogy állapota azonnal jobbra fordul, hogy csakhamar fejlődésnek indul és jókedvűvé válik.

A SCOTT-féle EMULSÓ már gyakran visszasszólította szüleiknek szeretett gyermeküket a halál kapujától.

A SCOTT-féle EMULSÓ a legkiválóbb, ugy. tisztaság, valamint az emészthetőség és gyors hatás tekintetében.

Egy eredeti üveg ára 2 k. 60 Allér. Kapható minden gyógyszerárban.

— **Kérdezze meg házi orvosát, ha reuma vagy köszvény gyötri, hogy mit tegyen.** Mi tudjuk előre, hogy postyónyi iszepakurát fog önnök rendelni az Arpad-fürdőben. Postyén iszapjának gyógyító hatása minden esetben fényes eredménnyel jár. Vegyen ön iszapkurát, ha beteg és mint gyógyult örökké hiva lesz ezen gyógymódnak.

Fráter Loránd legújabb nótáskönyve épen most jelent meg és 2 koronaért kapható, Klöckner Péter cs. és kir. udvari könyvkereskedésében Székesfehérvárott.

— **A cigányügy rendezése.** Legutóbb a Fejérmegyei Gazdasági Egyesület igaz. választmányi ülése foglalkozott s cigányügy rendezésének kérdésével a Zalavármegyei Gazdasági Egylet sület átrata kapcsán. Elhatározták, hogy feliratot intézzenek a földmiveltügyi miniszterhez, hogy az 1886. évi XXII. tc., az 1868. évi XXXVIII. tc., az 1876. évi XIV. tc., az 1878. évi XX. tc. az 1901. évi VIII. és XXGI. tc. a cigányokkal szemben teljes szigorral alkalmaztassék. Kérni fogják a minisztert, hogy a gazdaközönység és társadalom jogos követeléseit a helyügyminiszterrel egyetértően valósítsa meg. Végül Gyúla debreceni

főkapitány most készítette el javaslatát, mely szerint a kóbor cigányoktól hét évesnél fiatalabb gyermekeik elveendő és árvaházakban helyezendők el. Felnöttebb korukban internátusokba, vasuti és postai szolgálataiba ádanndók. A kóborló cigányok lovat el kell kobozni és értékesíteni. A befolyt összeg a cigánygyermek nevelésére fordítandó. A törvényhatóságok területén tartózkodó cigányok összeírandók. Valamelyik vidéki nagyobb városban országos felügyelőséget kell fölláítani a helyügyminiszter fönhatósága alatt. Az országos felügyelő intézkedésére a közmunkáknál a törvényhatóság rendez éltű cigányokat alkalmazzon. Végül kiemeli Végő Gyula, hogy körülbelül kétszáz ezer cigány él az országban s ha ezeket sikerül fegyelmelni, munkára szoktatni, az ország értékes munkásanyagot nyer s ezzel a napszamos-hiányon is segítenek.

— **Rövid hírek.**
Meghalt. Napokban megirtuk, hogy Vig József 87 éves öregembert lovat az árokba döntötték, minek következtében lábát törte. A szerencsétlen ember tegnap belehalt seibeibe.

Tűz. A Hercegfalvához tartozó Nagykárocsöny pusztán az urádmali cselédek sertés ölai kigyuladtak és leégtek. A tűz oka ismeretlen.

A veredő tamburások. Pedranits István és Csicsér Jeromus érdi tamburások f. hó 5-én beállítottak Csicsis Fábrián társuk lakására és hívták, hogy menjen velük Károlyt köszönteni. Csics Fábrián erre nem volt hajlandó, mire ezek elverték és bögőjét összetörték. Feljelentettek őket.

Takaréktűzhely különlegességek, valódi dr. Meidinger kályhák, vas és rézbutorok, gyermekágyak és kocsik nagy választékban. Márkus Simon Fia lakatosnál Jókai-utca 16.

Hirdetéseik jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban, Szt-István-tér.

ZILZER MANO
férfi-, nő- és gyermekruhák raktára
Székesfehérvár, Szögényi-Marich-utca.
Állandóan nagy raktáron mindenféle
férfi-, nő- és gyermekruhák
ugyszintén
papi öltönyök,
Ferenc József-kabát,
köpenyek (havelok)
börkabátok, utazó bundák,
raglan-felöltök, kabátok.

VIDA ELEK kárpitos és díszítő, Székesfehérvár, Megyeház épülete. Teljes felelőség mellett csakis elsőrendű munkák.

Esküdtszéki tárgyalások.

A f. hó 4-én tartott esküdtszéki tárgyalás eredményét, mivel ítélet lapunk zártakor még nem hozott, csak ma közölhetjük. Az esküdtek Orosz Gyula és társait rablás és betöréses lopás büntetésben büntönek mondották ki, mire a bíróság 6-6 hónapi fogházra ítélte őket.

IV. nap.

A tegnapi esküdtszék Golján János gyetvai illetőségű tót munkás bűnügyével foglalkozott, akit halált okozó súlyos testisértés vádjával állított esküdtszék elé a kir. ügyész. Az esküdtszéki tárgyalás rövidesen végzett az ügyvel, tekintettel arra, hogy a bűnügy teljesen megvilágításban állott. A bűnügy forrása szokásos falusi mulatozás volt. A Bicskéhez tartozó Csordakut pusztán a vége felé tartott az aratás. Az aratók, akik tót sommások voltak, az aratás befejeztének öröme nagy dártdót csaptak aug. 29-én. Mikor már kedvre derítette őket az ital, Golján János és Druga János legények birkózásba elegyedtek. Az ártatlan tréfának azonban szomorú következményei voltak. Golján és Druga összeveszték s alaposan helyben hagyták egymást. Verekedés közben azonban Druga került szorongatottabb helyzetbe, akinek azonban később segítségére érkezett a bátyja Máté is. Ez az utóbbi összekapás járt végzetes következménnyel. Golja bicskát rántott s azt teljes erővel Druga Máté karjába vágta. A sebesülés, bár a bicska az egész karizmokat átvágta nem volt életveszélyes, Druga Máté azonban elhanyagolta kezelését. A sebesülés után vonatra tilt s illetőségi helyére utazott, anélkül, hogy orvosnak mutatja volna a sebesülést. Így történt, hogy két nap múlva elhunyt.

Golja János bűnügyét tárgyalta a tegnapi esküdtszék, amely előtt töredelmesen vallotta meg bűnét a vádlott. A tanúkihallgatások a fentebb említettek szerint tisztázták az eseményt. A tárgyalásra a következőképpen alakult meg az esküdtbírósg:

Elnök Siposs Sándor, szavazó bírák Bodányi László és Rhuz Gyula, jegyző Horváth Gyula dr., ügyész Hajsek Gyula dr., védő Balázs Viktor dr. ügyvédjelölt, orvosszakértők Patoki Armin dr., Herc Öskár dr., tolmács Cserei Adolf dr., esküdtek Venczel József Kovács Alajos, Konrád Károly, Héra Károly, Szilágyi Imre, Pick Miksa, Heltai Gyula Belák Ignác, Weisz István, Weisz Miksa, Arany András, Heiszler Mór, pótesküdték Xantner János, Jámor István.

Az esküdtek Golján Jánost halált okozó súlyos testisértésben büntönek találták s ennek alapján a bíróság 1 évi börtönrre ítélte.

Anyakönyvi statisztika.

1909. október hó 23-tól 1909. október hó 30-ig.

Születés. Született: 13 törvényes fiú, 7 leány, törvénytelen fiú, 1 leány, 1 halvaszületett törvényes fiú, 2 leány 0, törvénytelen fiú 0, leány 0. Összesen 17.

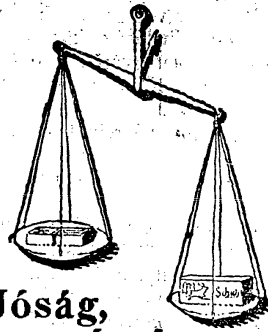
Halálozás. Elhalt: 7 éven aluli 0 törvényes fiú, 2 nő, 7 éven felüli 5 férfi, 3 nő. Összesen 10.

Eszerint a születés a halálozást 14-el múlja felül.

Meghaltak:

Szmodits Teréz r. k. 10 hónapos, Alsókirálysor 20. — Farkas József ácssegéd r. k. 41 éves, Csorda-u. 11. — Katona Mária ref. 5 hónapos, Sár-u. 24. Cseke Ferenc r. k. 11 napos, — Cseke László r. k. 11 napos, Halász-u. 2. — Vidovits János városi mezőőr 75 éves, r. k. Olaj-u. 47. — Klein Bernát, közpérbírtokos izr. 77 éves, Kögl György-u. 1. — Baranyai János magánzó ref. 79 éves, Tolnai-u. 24. — Frejtich József r. k. uhlanus katona 21 éves, Budai-ut 31. — Köhn József önálló bérkocsis r. k. 63 éves, Szénátér 7. — Málér János r. földm. napsz. 40 éves, Erzsébetligetsor. — Varga Józsefné, Szekeres Éva ref. 40 éves, Szt. György-körház. **Kihirdetések.**

Gerge József börtényári szolga r. k. és Ódor Julianna ref. Palotai-u. 25. — Moravcsék János önálló kovács r. k. és Sági Katalin Palotai-u. 4. — Adler Dávid divatúru kereskedő izr. Arad és Aczél Irén izr. Vásártér 11.

**Jóság,
ár és
súlyra**

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

**Schicht
szarvas
szappanát**

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, lágyságában és olcsóságában.

ROPS

biztonsági gyorsfőző

Tűzveszély kizárva.

Ha felborul — elalszik.

Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru- és háztartási cikkeket árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospektust ingyen és bérmentve.

**ROPS Fémáru Részvény-Társaság
BUDAPEST, V, Külső-Váci-ut 74/69.**

Helybeli elárusítók:

Knazovitzky Elemér, Krén Ignác, Róth Sándor, Schlamadinger Gyula, Burg Herman és ifj. Ditmár József.

!! Üzletáthelyezés !!

Van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség szives tudomására hozni, hogy Székesfehérvár, Nádor-utca 3 ik szám alatt levő

cipész-üzletemet

f. évi november hó 1-én a püspöki palota-mellé, Lakatos-utca 1. sz. alá helyezem át, hol elvállalom mindenféle szakbá vágó munkák gyors és pontos elkészítését és javítását a legolcsóbb áron.

Együttal felhívom a n. é. közönség becses figyelmét

kész cipőraktáromra,

hol a saját műhelyemben készült s a legkényesebb igényeket kielégítő kész munkákból továbbra is állandó készletet tartok.

Midőn a nagyérdemű közönségnek 25 éven át irántam tanúsított szives támogatásáért köszönetet mondok, nb. pártfogását továbbra is kérve vagyok kiváló tisztelettel

Székesfehérvár, 1909. október hó.

Csúcs István cipésmester,

Székesfehérvár, Lakatos-utca 1. szám a. (a püspöki palota mellett.)

melyik fiatal leány nem álmodta?

Hajdanában öreg vénasszonyoktól szerelmi italt vettek, manapság a fiatal lányok hőlecsében ocslekszenek s a legközelebbi drogériából, gyógyszerértárból s illatszerüzletből

Zuckooh-szappant	Zuckooh-krémt
kis csomagolás 1.- kor.	közös, tubus 1.25 kor.
nagy csomagolás (ajándék) 2.50 "	nagy tubus 2.50 "

vásárolnak.

Zuckooh-szappan s Zuckooh-krém szépséget alkot mint a tavaszi gyöngyvirág, olcsó és gazdaságos a napi használatban, a miért is a szépség szerelmesei eszményképét képezi.

Fiatal leányok és asszonyok! Aki szép akar lenni, az csak Zuckooh-szappannak hódoljon, aki különös szép akar lenni, az Zuckooh-krémet is használjon.

Be nem teljesült óhajok!

Valódi kapható Székesfehérvárott STEINER BÉLA drogériájában.

VÉDJEGY.

FIGYELEM!

Azon varrógépek, melyeket más kereskedők árusítanak és forgalomba hoznak, mind a régi SINGER-féle varrógépek utánzatai. Ezek természetesen nem eredeti SINGER-varrógépek s nem is a SINGER-varrógép részvénytársaságtól származtak, — miért is ügyeljünk a védjegyre, mert csak ezen védjeggyel ellátott varrógépek a valódi, eredeti SINGER-gépek.

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság Bognár-u. 2. SZÉKESFEHÉRV.

Az eredeti SINGER-varrógépek valódi árusító ezen védjeggyel ismerhetők fel.

Az eredeti SINGER-varrógépek valódi árusító ezen védjeggyel ismerhetők fel.

Gróf Esterházy

csákvári uradalmanak
Vértes-nánai pagonyában
Pusztavám mellett

kitűnő minőségű száraz tűzifa eladó es pedig:

Bükkhasáb, erdei méterenként 9 kor.
Kevért dorong, " 7 kor. 50 fill.
Kevért tuskó, " 7 kor.

Megjegyzendő hogy ezen méterek 1.35 méter magasak, 1.10 méter szélesek, úgy, hogy ezen métekekből 3 méter tesz ki egy régi ölet.

Eladási helyre vezető utat a vértes-nánai erdőszlaknál mindenkor megmutatják.

Gróf Esterházy hitb. erdőhivatala
Csákvár.

7480/1tkvi 909. szám

Póthirdetmény.

A székesfehérvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a székesfehérvári kölcsönös népsegélyző egyletnek Kálmán Ferenc és neje végrehajtást szénvedők elleni 300 korona tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében 6466/909. szám a kibocsátott árverési hirdetményben a székesfehérvári 1219. számú betétben. A 1 sor 10989. hrszámú lefelőre 100 korónában. Ugyanazon betétben A 2 sor 12233 hrszámú szántóra 262 korona kikialtási árban a kir. tvszék árverési helyiségébe földszint 53 szám a. 1909. évi november hó 26 napjának d. e. 9 órájára kitűzött árverés az 1881 60 tc. 167. §-a alapján a székesfehérvári egyházmegyei kegyesalapítványok

pénztára végrehajtató érdekében is 583. korona tőke követelése s járulékal kiállítására végezt meg tartatni fog.

Székesfehérvár, 1909. augusztus hó 17-én a kir. tvszék mint tkvi hatóság.

Rhúz,
kir. tvszéki bíró,

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. hatyugyógyszer-tár által Majna-Frankfurt.

Székesfehérvári utmutató.

Fűszer:

FLITS PÁL FIA
fűszer és csemege üzlete
Nádor-utca 4.

SZIGETHY TESTVÉREK
közvetlen kávébehozatala és fűszer csemege kereskedők
Kossuth-utca.

IFJ. TÖGLGYULA
festék és cement
főraktára.
Városház-tér 1 sz.

Keresztény fogysz. szövetkezet
Szűgyény Marich-utca.
Fiók üzlet Zámoly-utca.

BRUZZA GYÓZÓ
fűszer, füstök és liszt kereskedő
Széchenyi-utca 58 sz.

IFJ. GRÜNSCHNEK JÁNOS
fűszer-, liszt-, vegyeskereskedő
Székesfehérvár, Halász-utca 1.

KÜMMEL KÁROLY
csemege, fűszer és liszt kereskedő
Rákóczi-utca 7 sz.

Noszkó Horváth Gyula
fűszer, liszt és borkereskedő
Halász-utca 10 sz.

Hus:

FLEISCHER MÓR
mészáros mester
lakola-utca
Marháhus:
1 kgr. I. r. leveshús 25 kr.
" " " " " " 24
" " " " " " 24
" " " " " " 24
" " " " " " 24
" " " " " " 28
" " " " " " 28
Borjéhus:
1 kgr. combja 36 kr.
" " " " " " 34
" " " " " " 30

Cukrász:

BINDER GYULA
Városház-tér 5 sz.

Divat:

Keresztös Zeigmond
divat áruháza
Városház-tér.

Knazovitzky Béla
kamarai szállító, kalap-, cipő-, uri és női divat különlegességek nagy raktára. Szabott árak.
Nádor-utca.

FALVAY FERENCZ
úri és női divat
Kossuth-utca.

KOVÁTS ANTAL
úri és női divat
Városház-tér.

VARGA ISTVÁN
női szabó műterme
Nádor-utca 7 sz.

ORSZÁGH IMRE
női szabó
Kossuth-utca 12 sz.

Singer Co. varrógép roszvénytársaság
ajánlja eredeti varrógépeit
Bognár u. 2 sz.

Reharska Vilmos
műfűző és vegytisztító intézet
Üzlet: Háltér 1.
Telep: Tobak-utca 21 sz.

NOLL NÁNDOR
műfűző és vegytisztító intézet
Városház-tér

PAPP KÁROLY
utóda Szlatkowszky József műselyem festő vegytisztító intézete
Üzlet: Városház-tér 5 sz.
Telep: Palotai-utca.

AUERBACH JÓZSEF
mosó intézete
Jókai-utca 10 sz.

NAGY IGNÁCZ
mosó intézete
Lakatos-utca 10 sz.

Férfiszabók:

KISS ANTAL
Kossuth-utca 4 sz.

FAZEKAS LAJOS

Kossuth-utca 13 sz.

Cipészek:

HÁRY GYULA
anatómiai cipész üzlete
Budai-ut 28 sz.

POLLÁK REZSÓ
férfi és női cipész
Nádor-utca 7.

Sándorovits testvérek
uri és női cipészek
Sas-utca.

VIRÁGH I. FERENCZ
Simor-utca 2 sz.
úri és női cipész.
Saját készítményű cipő raktár.
Megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Fürdő:

ÁRPÁD-FÜRDŐ
Kossuth-utca.

Külfönték:

PETE GYULA
fényképész
Várkor-ut 28 sz.

KLÖKNER PÉTER
cs. és kir. udvari könyv, zenemű, papír és fényképező cikkek kereskedése.
Nádor-utca.

HEILMAN SÁNDOR
könyköltészete
Szent Imre-utca 1.

HEIN MÁRTON
hangszerkészítő
Kossuth-utca 2 sz.

Schnitzer Nándor
üveg, porcz. épület üveges
Szűgyény Marich-utca 5 sz.

PAPP LÁSZLÓ
vaskereskedő
Szűgyény Marich-utca 1.

KNAZOVITZKY ELEMÉR
vaskereskedő
Nádor-utca.

PAPP SÁNDOR
szij és nyereg gyártó
Nádor-utca.

IZINGER KÁROLY
szijgyártó
Bank-utca

KÜMMEL BÉLA
mű és koroskedelmi kortárszete
Kossuth-utca.
Telep: Kert-utca.

Neudarth Lipótné és társa
óras és ékszerész
Nádor-utca.

BAKOS JÓZSEF
kádármester
Matom-utca 6 sz.

KOVÁCS GYÖRGY
kocsigyártó
Fazekas-utca.

GERVEIN MIHÁLY
kovácsmester.
Készít mindennemű új és divatos kocsikat.
Vörösmáry-tér 1.

KÖNIG KÁROLY
készműves és készörűs
Városház-tér.

KÖNIG JÓZSEF
készműves és készörűs
Kossuth-utca 7.

Vendéglők és kávéházak:

BARNAI IGNÁCZ
Magyar Királyhoz címzett kávéháza és szállodája
Nádor-utca.

Özv. Emehché Gyuláné
Dréher-féle sörcsarnok
Bank-utca 1 sz.

GÁRDOS ZSIGMOND
„Korzó kávéház”
Nádor-utca.

HEGYI JÓZSEF
Szeinházi sörcsarnok
Nádor-utca.

IFJ. HÉJJ IMRE
Arany Ponty vendéglős
Háltér 3 sz.

KUNTLER JÓZSEF
beszálló vendéglős
Palotai-utca 33 sz.

Építők:
SZABÓ JÓZSEF
építési irodája
Várkor-ut 43 sz.

JÁMBOR ISTVÁN
kőműves és ácsmester
Vásár-tér 22.

Vanka Testvérek
ácsmesterek
Palotai-utca 71 sz.

Kszantner és Pintér testvérek
építési vállalkozók
Felsőkirálysor 49 sz.

STREIT JÓZSEF
ácsmester
Palotai-utca 57-59 sz.

KISS KÁROLY
építési irodája
Szömörce-utca 10.

Ifj. Stszkál Ferenc
okl. kőműves mester és építési vállalkozó
Szömörce-utca 2 sz.

MARCO DEMARKO
beton és mozaik készítő
Kert-utca 7 sz.

PEHAKKER ANDRÁS
építési vállalkozó
Gsonka u. 9 sz.

Asztalosok:

NAGY JÓZSEF
épület asztalos
Széchenyi-utca 24 sz.

NYÁRY GYÖRGY
kamarai szállító
épület és mű asztalos
Felsőkirálysor.

FÜSTÉR LAJOS
mű asztalos
Megyeház-utca 15 sz.

KUTI MÁRTON
épület és butor asztalos
József-utca 2.

TOMAN JÁNOS
mű butor és épület asztalos
Háltér 19 sz.

BODA GYULA
épület és butor asztalos
Lövöde-utca 12 sz.

Lakatosok:

ZILAY GYULA
mű és épület lakatos
Bástya-utca 8.

KILI JÁNOS
épület és műlakatos
Ösz-utca 21 sz.

KOVÁTS JÁNOS
géplakatos műhelye
Háltér 9 sz.

Festők:

GERLITS JÓZSEF és FIA
szóbfestő és mázózó
Jókai-utca 2 sz.

Schmóitz László
cím-, szóbfestő és mázózó
Vásár-tér 17. sz.

GUTMANN L. és FIA
szoba, cím-címér és fánemű festő.
lakik Kégl György-utca 7.

Temetkezés:

HERMANN KÁROLY és TÁRSA
„Kegyelet” temetkezési vállalat
Kossuth-utca